

talnoki gőg, lekezelés a kutatókkal szemben. Hogy a Budapest — vidék aránya tudományos vonalon (az 1000 dolgozóra jutó kutatómunkásban kifejezve) 1:12. Ugyanez az adat pl. Franciaországban, Európa egyik legcentrálisabb államában 1:5. (Vekerdi László adatai). És sajnos ezt is lehetne még folytatni.

Más részről a tudományos testületi szervek talán még nem eléggé „gazdái” országos távlatlalt saját területüknek. Még mintha nem tudtak volna kiemelkedni abból a szemléletből, hogy csak egy-két akadémiai intézetre gondoljanak. Gondos, sokoldalú analízisen alapuló, de sokkal határozottabb iránymutatással kell, hogy a segítsék a szakigazgatás munkáját is.

Bucinyi Dénes

„A művészeti közizlés fejlesztése a szakma fontos feladata”

Garas Klára 1919-ben született Rákosszentmihályon Tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte, ahol 1941-ben szerzett doktorátust. A művészettörténeti tudományok doktora fokozatot 1961-ben nyerte el Franz Anton Maulbertschről (1724–1796) írt disszertációjával. 1945 óta a Szépművészeti Múzeumban dolgozik, 1964 óta mint főigazgató. A 16–18. századi európai festészet és a magyarországi barokk művészet kutatója. Jelentősebb munkái: Magyarországi festészet a 17. században, Akadémiai Kiadó, 1953; Magyarországi festészet a 18. században, Akadémiai Kiadó, 1955.; Franz Anton Maulbertsch, Akadémiai Kiadó-Amalthea Verlag, Wien, 1960.; Carlo Innocenzo Carloni (társszerző: A. Barigozzi), Ceschina, Milano, 1967.; A velencei settecento festészet, Corvina, 1968., II. kiadás 1971.; Kortársak a Németalföld festészetéről, Gondolat, 1967.

1. Mintegy 13 éves korom óta művészettörténésznek készültem. Kitüntetéssel érettségiztem, s történelemből tanulmányi versenyt nyertem. Ennek köszönhetem, hogy felvettek a budapesti egyetemre. Művészettörténetből és régészetből szereztem doktorátust 1941-ben. A felszabadulásakor kerültem a Szépművészeti Múzeumba, ahol azóta is dolgozom, tizedik éve a múzeum főigazgatójaként.

Első nagyobb munkám, az 1941-ben megjelent, *Kracker János Lukács* festőről szóló egyetemi disszertáció során, már avval a témakörrel foglalkoztam, mely a későbbiekben is kutatásaim egyik fő területe maradt: az egyetemes és magyar barokk művészettel. 1953-ban jelent meg a 17. századi magyarországi festészet, majd 1955-ben a 18. század magyarországi festészetét tárgyaló kötetem (Akadémiai Kiadó). Utóbbi munkámmal a kandidátusi fokozatot nyertem. Ennek a tematikának továbbvitele az 1960-ban német

nyelven megjelent doktori disszertáció, a Maulbertsch monográfia is, valamint az olasz kiadó által közzétett, olasz kooperációban készült Carlone kötet. Közös munka eredménye a most ötödik kiadásban megjelenő Magyarországi művészet története, melynek barokk fejezetét írtam.

A 16–18. századi európai festészet, a régi magyar művészet köréből mintegy száz tanulmányom jelent meg a hazai és külföldi szakfolyóiratokban. Munkám nem jelentéktelen része, a Szépművészeti Múzeum kiállításaiival, kiadványaival stb. kapcsolatban ismeretterjesztő, népszerűsítő jellegű. A múzeum világhírű anyagának nemzetközi közzététele, az érdeklődők mind szélesebb körével való megismertetése, a művészeti közízlés fejlesztése a szakma fontos feladata, s ezért érzem itt említésre méltónak az idevágó munkákat, a múzeumról és gyűjteményeiről idehaza és külföldön mintegy tíz nyelven, összesen több százezres példányszámban megjelent köteteket.

2. Tudományos tervemben a különböző részletfeldolgozások, tanulmányok mellett egy nagyobb kötet szerepel a 18. század festészetéről. Ez hézagpótló munka lenne a 18. század művészeti viszonyairól, a művészek, festők sajátos munkakörülményeiről, művészeti nevelésről, művészeti életéről, festők és megrendelők, művészek és szervezetek konkrét kapcsolatáról stb. A magyar, német, osztrák, csehszlovák stb. területet magába foglaló, nagyrészt eredeti dokumentumokra támaszkodó anyag gyűjtése lényegében megtörtént. A munka elkészülte, a kézirat megírása attól függ, erős hivatali munkám mellett mennyi időt tudok e feladathoz szakítani.

E nagyobb kötet mellett a közeljövő feladatai közé tartozik az 1973. évi granadai nemzetközi kongresszuson tartandó előadás, az 1974. évi nemzetközi Maulbertsch jubileumi kiállítás tudományos előkészítő munkájában való részvétel, s nem utolsósorban a művészettörténet távlati tervében kiemelt szerepet játszó magyar művészettörténeti összefoglalás előkészítése. A több kötetre tervezett kiadványsorozat barokk kötetét szerkesztem, s a barokk munkacsoport munkálatait irányítom.

3. A felszabadulás óta veszek részt a legkülönbözőbb tudományszervezési munkákban s 1947 óta az Akadémia tevékenységében is. Ez időtől kezdve tagja, hosszabb időn át titkára, az utóbbi években elnöke voltam a művészettörténeti akadémiai bizottságának, résztvettem – mint tag, s egy időben mint elnök – a TMB szakbizottság és a II. osztály munkájában. A tapasztalatok ezen a téren arra mutatnak, hogy az Akadémia munkája nyomán, ha lassan is, de kétségtelenül nőtt a szervezettség, az áttekinthetőség a szakma területén. Intenzívebb lett ennek kapcsán a társtudományokkal való együttműködés, következetesebb a tervszerűség, szilárdabb az ideológiai bázis. A művészettörténeti kutatócsoport felállításával, a szakma jelentős részét összefogó nagy munka, a magyar művészettörténet feldolgozásának elindításával nőtt a koncentráció és a munka hatékonysága, s várható, hogy a művészettörténeti akadémiai bizottság munkájának intenzívebbé tételével a művészettörténet a tudományos életben és közművelődésben a megfelelő szerepet tudja betölteni.

